

De Madrid al purgatori

La Biblioteca de Clàssics Catalans de l'editorial Barcino recupera la novel·la *L'hereu Noradell*, de Josep Maria Bosch de la Trinxeria, l'última edició de la qual datava de 1979 a les MOLC. Aquesta d'ara, molt curosa, ha anat a càrrec de Josep Camps, professor jubilat de literatura veí de Miralcamp, que hi ha afegit un pròleg força útil per posar en context obra i autor.

Alt, amb llargues i frondoses patilles, Bosch de la Trinxeria havia nascut en 1831 a Prats de Molló, municipi del Vallespir que pertany a l'estat francès. De casa bona i descendent de la noblesa pirinenca, estudiaria batxillerat a Tolosa i agricultura a Montpeller. Establert a Barcelona per dedicar-se al comerç, la mort del padrí l'obliga a fixar la residència a la Jonquera, per gestionar el patrimoni familiar, principalment boscos de suro, si bé es relaciona amb personatges com Verdaguer, Narcís Oller o Raimon Caselles. De tarannà conservador,

reivindica un catalanisme sobretot lingüístic, dins d'una Espanya que voldria descentralitzada.

Viure de renda li permetrà entretenir-se amb la música, caçant o fent excursions, però una progressiva sordesa l'aboca a l'escriptura. Publicarà quatre reculls de relats i quatre novel·les, de temàtica descriptiva o sociològica. En aquest segon registre, sobresurt pel retrat de caràcters i el costumisme rural, que coneix a fons. Deutor de models com l'al·ludit Oller, Balzac, Dumas fill o George Sand, un dels atractius de la seva prosa és el pintoresc català de l'època, respectat amb bon criteri al nou *L'hereu Noradell*, sens dubte el seu títol més remarcable.

L'argument se situa a finals del XIX i explica la decadència d'una arrelada nissaga empordanesa per causa de dos factors: la plaga de la fil·loxera i l'aventura política del protagonista, que empès per la lloable intenció de combatre el sistema de cacics i el sucursalisme dels candi-

ats *paracaigudistes* castellans, es presenta amb èxit com a diputat a Madrid, però un cop allà l'aniran seduïnt les mels de la *Villa y Corte*, passant del mas a un pis luxós al

per VIDAL VIDAL

carrer d'Alcalà, amb un tren de vida que acabarà arruïnant-lo, a banda de traïr els ideals que l'havien mogut i la defensa dels interessos dels seus electors, fins que s'imposa la crua realitat i l'home reacciona, emprenent un llarg i penós camí de redempció. Més d'un lector diria que, fins a cert punt, una trama prou actual.

**'L'HEREU
NORADELL'
RECUPERA
UNA NOVEL·LA
CATALANA DEL
SEGLE XIX QUE
RETRATA LA
DECADÈNCIA
D'UNA FAMÍLIA
I LA CAIGUDA
D'UNS IDEALS
BASATS EN EL
COSTUMISME**

LLUISA PLA